

Med tre andre Amter er Forholdet allerede omtrent lige saa ubilligt; men gaa vi til de enkelte Kredse, blive Ulighederne selvfølgelig endnu større. Saaledes havde f. Ex. Odense Amts 1ste Valgkreds allerede for 4 Aar siden 28,000 Indbyggere. Hvorfor skal der ikke raades Bod derpaa, naar man dog vil hjælpe paa Forholdene i andre Kredse? Randerskredsen havde 24,000 Indbyggere, og en ren Landkreds, som Breilev i Sjælland Amt, havde 23,000 Indbyggere. I Holstebrokredsen, altsaa i den mindst bebyggede Del af Landet, i et Amt, hvor der i Gjennemsnit gaar $16\frac{1}{2}$ Mil paa hver Valgkreds, havde man ogsaa 23,000 Indbyggere, men der gjøres intet Forslag til nogen Omlægning af disse Kredse. Det er i den Grad at bevare haandgribelige Uligheder, at en Afhjælpning af disse alene i Kjøbenhavns, Frederiksberg, Aarhus og Horsens Kredse, vilde være en Forurettelse af saadanne Egne i Landet, da vi kunne sige os selv, at, naar det er gjort, faae vi ingen ny Lov derom før i 1890, og endda neppe, uden at gaa videre ad den her anviste uheldige og ubillige Vej. Hvor ubillig den er, viser sig navnlig, naar man ser hen til den Maade, hvorpaa Grundlovens Bestemmelse i saa Henseende blev gennemført i 1849. I 1848 havde Ministeriet inddelt Landet i 114 Kredse, idet det gik ud fra et Forholdstotal af omtrent 12,000 for hver Kreds. I den grundlovgivende Rigsdag mente man at burde nedsætte Antallet til 100 Kredse, hvilket vel blev 4 Kredse mere, end der efter Folketallet skulde være, naar man satte Forholdstallet til 14,000, men man mente, at det var godt at have Noget at løbe paa, da man i 1850 skulde have en ny Folketælling, og det da rimeligvis vilde vise sig, at det endnu ikke naaede Forholdstotal da vilde være naaet, hvilket ogsaa viste sig at være Tilfældet. Man maatte altsaa fra de 114 Kredse tage 14 bort og tog da 2 fra Kjøbenhavn, 8 fra Øerne og kun 4 fra Sylland, og det fra de østlige og tættest bebyggede Dele af Sylland, medens man lod ijer de vestlige Amter, som vare tyndest befolkede, beholde det Folketal, som var fastsat efter Reglen i til 12,000. Man fandt det nemlig billigt, at i de Egne af Landet, hvor Befolkningen var tættere, maatte der være et større Folketal paa hver Kreds, og derfor lod man det blive saaledes, at der paa Øerne blev gjen-

nemsnitlig 14,000, men i Sylland kun Noget over 12,000, og i enkelte Egne af Sylland, navnlig de mindst bebyggede, endog saa under 10,000 Indbyggere. Nu gaar man netop den modsatte Vej, naar man vil gjøre Folketallet mindst i de Kredse, hvor Befolkningen bor tættest, og derimod størst i de Kredse, hvor den bor mest spredt. Den Gang fik Kjøbenhavn saaledes i Gjennemsnit 14,111 Indbyggere paa hver Kreds, Øerne 14,057, og Sylland ifkun 12,480. Man tog som sagt væsentligt Hensyn til Befolkningens Tæthed, og det er jo ogsaa naturligt, da det jo er klart, at Valgretten ikke har det Samme at sige, er langt vanskeligere at bruge, hvor man har langt til Valgstedet, end hvor man bor tæt derved. Forholdet er ikke det samme, hvor som her i Kjøbenhavn hver Valgkreds kun udgjør $\frac{1}{36}$ Mil, og i Ringkjøbing Amt, hvor hver Kreds er over 16 Mil. Et andet Hensyn, som man ikke kunde tage i 1848 og 1849, fordi man ikke den Gang kjendte det, var Antallet af Vælgerne. Det har man derimod senere lært at kjende efter de statistiske Oplysninger, der ere komne frem. Det er ikke udtrykkelig nævnt i Grundloven, men der er ikke Noget som helst, der forhindrer, at man ifølge Grundloven ogsaa kan tage et væsentligt Hensyn dertil. Det er udtrykkelig sagt i Grundloven: Valgene foregaa i Valgkredse, deres Fordeling og Valgmaade bestemmes ved Valgloven, men hvilke Villigheds- og Retfærdighedshensyn der maa tages, er ikke sagt, og det er ikke alene meget muligt, men det er endog saa meget rigtigt og overensstemmende med Grundlovens Aand og Gjennemførelse, at man tager et billigt og retfærdigt Hensyn til Vælgernes Antal. Det er i høieste Grad ubilligt, at den Befolkning, der kun midlertidig er i en Valgkreds, men i Virkeligheden har hjemme i en anden Del af Landet, skal regnes den paa gjældende Valgkreds til gode. Er det f. Ex. ikke ubilligt, at fordi der ligger Garnison i en By, og Valgkredsen derfor faar et større Folketal, skulle de, som egentlig have hjemme og forføres fra andre Steder i Landet, komme en saadan Kreds til gode. Ligesaa med Hensyn til den Ungdom, der samles ved forskjellige Undervisningsanstalter, Høiskoler, Akademier osv., at den skal regnes den By til gode, hvor den midlertidig opholder sig nogle faa Aar, men derimod ikke det Sted, hvor den har sit